

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Inflace a Phillipsova křivka v ČR

Martin Ďurana

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Tato bakalářská práce se zabývá inflací, nezaměstnaností a inverzním vztahem mezi těmito makroekonomickými ukazateli. Tento vztah je popsán Phillipsovou křivkou. Práce je rozdělena do dvou částí, do teoretické a do praktické.

Teoretická část definuje pojmy inflace, nezaměstnanost a Phillipsova křivka. Jsou zde vymezeny jednotlivé druhy, příčiny, dopady a způsoby měření těchto ukazatelů. V teoretické části práce jsou též uvedena jednotlivá pojetí Phillipsovy křivky.

V analytické práci je stručně popsán vývoj inflace a vývoj nezaměstnanosti v České republice v letech 2004 až 2014. Dále je zde také Phillipsova křivka v daném období pro ČR, přičemž míra nezaměstnanosti je rozdělena na mužskou část obyvatelstva a na ženskou část obyvatelstva.

Klíčová slova: Inflace, index spotřebitelských cen, nezaměstnanost, Phillipsova křivka, deflátor HDP, Česká republika

Cíl a metodika práce

První část bakalářské práce se věnuje teoretickým východiskům. Jsou zde uvedeny informace o problematice inflace a nezaměstnanosti. Práce definuje tyto veličiny a teoreticky vysvětluje základní pojmy a jejich druhy. Vymezuje možnosti měření a důsledky těchto makroekonomických ukazatelů. Dále se bude zabývat Phillipsovou křivkou a jejími možnými koncepcemi. Výsledkem bude ucelený pohled na tyto důležité makroekonomické veličiny. V teoretické části bude čerpáno z odborné literatury a internetových článků. Pro vypracování teoretické části bude použita metoda deskripce.

Získané informace z teoretické části budou dále v analytické části použity při zkoumání vývoje inflace a nezaměstnanosti v letech 2004 až 2014 v České republice. V analytické části bude také aplikována Phillipsova křivka na Českou republiku a bude analyzována časová řada cenové hladiny a nezaměstnanosti. Praktická část se bude zaměřovat na vlivy, příčiny a dopady pohybu cenové hladiny a nezaměstnanosti v jednotlivých letech existence České republiky. V praktické části bude čerpáno především z údajů ČSÚ, tedy ze statistických ročenek za jednotlivé roky existence ČR a bude využita metoda analýzy dat a modelování.

Nakonec budou zhodnoceny výsledky, které jsou shrnuty v závěru bakalářské práce.

Závěr

Podkladem pro dosažení cíle byly teoretické poznatky definované v první části bakalářské práce. Byly vymezeny problémy inflace, nezaměstnanosti a Phillipsovy křivky. Práce se zde zabývala definicemi, druhy, měřením, příčinami a důsledky inflace i nezaměstnanosti. Hlavním rozdílem mezi inflací a nezaměstnaností je ten, že zatímco nezaměstnanost se dotýká pouze určitých rodin a skupin obyvatelstva, negativní důsledky inflace ovlivňují veskrze celou populaci. Dále byly v této části popsány jednotlivé koncepty Phillipsovy křivky.

Poznatky z teoretické části byly využity v části praktické pro analýzu a popsání vývoje míry inflace a míry nezaměstnanosti v České republice v letech 2004 až 2014. Za užití dat nejčastěji z Českého statistického úřadu a výročních zpráv České národní banky byly sestaveny grafy vývoje míry inflace a míry nezaměstnanosti v daném období v České republice a byly určeny determinanty, které v jednotlivých letech nejvíce ovlivnily vývoj těchto makroekonomických ukazatelů.

Za užití získaných dat a sestavených grafů byly vytvořeny bodové grafy charakterizující Phillipsovu křivku v České republice ve zkoumaném období. Výsledky dokazují, že největší vliv na vývoj křivky v daném období měla především světová hospodářská krize v roce 2008. Phillipsova křivka také odráží legislativní změny v České

republice a záměry tvůrců hospodářské politiky. Jednotlivé Phillipsovy křivky pro mužskou a ženskou část populace také vykazují jiný tvar, který je dán rozdílnou mírou nezaměstnanosti těchto dvou skupin obyvatelstva.

Zdroje:

Literární zdroje:

BLOCK, Walter. Skutečné příčiny nezaměstnanosti. *Laissez faire*. 2004, roč. 7, č. 4.

Dostupné z: <http://www.nechtenasbyt.cz/admin/upload/pdf/LF2004-04.pdf>

CAHLÍK, Tomáš. *Makroekonomie*. 1.vyd. Praha: Karolinum, 1998, 272 s. ISBN 80-7184-686-4.

FLAMMANT, Maurice. *Inflace*. 1.vyd. Praha: HZ, 1995, 127 s. ISBN 80-901918-4-3.

FUCHS, Kamil. *Základy makroekonomie*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1996, 179 s. ISBN 80-210-1355-9.

HORALÍKOVÁ, Marie. *Personální řízení*. Praha: ČZU v Praze. Provozně ekonomická fakulta, 2006. 260 s. ISBN 80-213-1585-7.

KLÍMA, Jan. *Makroekonomie*. 1. vyd. Praha: Alfa Publishing, 2006, 141 s. ISBN 80-868-5127-3.

MANKIW, Gregory. *Zásady ekonomie*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999, 763 s. ISBN 80-716-9891-1.

MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 1.vyd. Praha: Slon - sociologické nakladatelství, 1994. ISBN 80-901-4249-4.

PEARCE, David W. *Macmillanův slovník moderní ekonomie*. 1. české vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994, 549 s. ISBN 80-856-0542-2.

SAMUELSON, Paul Anthony a William D NORDHAUS. *Ekonomie: 18. vydání*. Vyd. 1. Praha: NS Svoboda, 2007, 775 s. ISBN 978-80-205-0590-3.

SCHILLER, Bradley R. *Makroekonomie dnes*. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0169-X.

SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010. ISBN 978-80-7261-219-2.

Elektronické zdroje:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Cílování inflace v ČR* [online]. 2014 [cit. 2015-03-14].

Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/menova_politika/cilovani.html

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Výroční zpráva 2011* [online]. 2012 [cit. 2015-03-14].

Dostupné z:

http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/o_cnb/hospodareni/vyrocní_zpravy/download/vyrocní_zprava_2011.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Indexy spotřebitelských cen – inflace – prosinec 2009* [online]. 2010 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cisc011110.doc>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Indexy spotřebitelských cen – inflace – prosinec 2010* [online]. 2011 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cisc011011.doc>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Inflace – Druhy, definice, tabulky* [online]. 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/mira_inflace

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Spotřební koš pro výpočet indexu spotřebitelských cen od ledna 2014* [online]. 2014 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/spotrebni_kos_2014/\\$File/spot_kos2014.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/spotrebni_kos_2014/$File/spot_kos2014.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí a v roce 2007* [online]. 2008 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/ainformace/73CA0047728F>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí a v roce 2008* [online]. 2009 [cit. 2015-03-14]. Dostupné

z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cisc010909analyza09.doc>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2012 a v roce 2012* [online]. 2013 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/6b5c18eccf5e21d7c1256c4d0034d22b/952e63a8eec90240c1257aed0042524f/\\$FILE/cisc010913analyza.pdf](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/6b5c18eccf5e21d7c1256c4d0034d22b/952e63a8eec90240c1257aed0042524f/$FILE/cisc010913analyza.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2013 a v roce 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/6b5c18eccf5e21d7c1256c4d0034d22b/e330885b1043bcaac1257c5a00313b2b/\\$FILE/cisc010914analyza.pdf](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/6b5c18eccf5e21d7c1256c4d0034d22b/e330885b1043bcaac1257c5a00313b2b/$FILE/cisc010914analyza.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2014 a v roce 2014* [online]. 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/6b5c18eccf5e21d7c1256c4d0034d22b/60faa5dbc4171ac7c1257dc7003eae2/\\$FILE/cisc010915analyza.pdf](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/6b5c18eccf5e21d7c1256c4d0034d22b/60faa5dbc4171ac7c1257dc7003eae2/$FILE/cisc010915analyza.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Zaměstnanost a nezaměstnanost od roku 1993* [online]. 2014 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=PRA1010CU&&kapitola_id=3

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Zaměstnanost a nezaměstnanost od roku 1993* [online]. 2014 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=PRA1010CU&&kapitola_id=3

KOL. AUTORŮ SEMINARKY.CZ. *Vývoj inflace, její základní tendence po vzniku ČR, srovnání se státy Eurozóny a V4* [online]. 2006 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z:

<http://www.seminarky.cz/Vyvoj-inflace-jeji-zakladni-tendence-po-vzniku-CR-srovnani-se-staty-Eurozony-a-V4-8975>

LACINA, Jiří. EUROEKONOM. *Desetileté ohlédnutí za nezaměstnaností v ČR* [online]. 2007 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jl-nezamestnanost07>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2007* [online]. 2008 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/5366/Analyza_nezamestnanost.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2008* [online]. 2009 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2008/Anal2008.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2010* [online]. 2011 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/10811/analyza.pdf>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2011* [online]. 2012 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/12927/Analyza_zamestnanost_2011.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2012* [online]. 2013 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2012/anal2012.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v roce 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2013/anal2013.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v 1. pololetí 2014* [online]. 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2014p1/anal2014p1.pdf

ŠVARCOVÁ, Jena. *Cenová hladina a indexy* [online]. 2014 [cit. 2015-03-14].

Dostupné z: http://www.ceed.cz/makroekonomie/55-1_indexy.htm

VAŠÍČKOVÁ, Anna. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Analýza vývoje ekonomiky ČR a odvětví v působnosti MPO v roce 2005* [online]. 2006 [cit. 2015-03-14].

Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument7912.html>

VAŠÍČKOVÁ, Anna. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Analýza vývoje ekonomiky ČR a odvětví v působnosti MPO za rok 2006* [online]. 2007 [cit. 2015-03-14].

Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument19321.html>